

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŪKIO MINISTRAS

Į S A K Y M A S DĖL DAIKTŲ GRAŽINIMO IR KEITIMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO

2001 m. birželio 29 d. Nr. 217

Vilnius

Įgyvendindamas Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (Žin., 2000, Nr. [74-2262](#)) 6.362 straipsnio 4 dalį ir vykdydamas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. gruodžio 27 d. nutarimo Nr. 1506 „Dėl Lietuvos Respublikos civilinio kodekso įgyvendinimo priemonių plano patvirtinimo“ (Žin., 2000, Nr. [113-3631](#)) 3.2.3 punktą:

1. Tvirtinų Daiktų gražinimo ir keitimo taisykles (pridedama).
2. Šis įsakymas įsigalioja nuo 2001 m. liepos 1 d.

L. E. ŪKIO MINISTRO PAREIGAS

EUGENIJUS GENTVILAS

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos ūkio ministro
2001 m. birželio 29 d. įsakymu Nr. 217

DAIKTŲ GRAŽINIMO IR KEITIMO TAISYKLĖS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šios taisyklės nustato pirkėjui parduodamų daiktų (toliau – prekių), išskyrus vaistus bei vandenį, elektros energiją, kurą ir kitas inžineriniais tinklais tiekiamas prekes, gražinimo ir keitimo tvarkos bendruosius reikalavimus.

2. Šių taisyklių privalo laikytis pardavėjai (įskaitant ir fizinius asmenis, įsigijusius patentus prekiauti), parduodantys prekes pirkėjams.

3. Pagrindinės šiose taisyklėse vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (Žin., 2000, Nr. [74-2262](#)) (toliau – Civilinis kodeksas) šeštosios knygos IV dalies XXIII skyriaus pirmajame, antrajame, trečiajame ir ketvirtajame skirsniuose vartojamas sąvokas.

II. NE MAISTO PREKIŲ GRAŽINIMO IR KEITIMO YPATUMAI

4. Jeigu pirkėjui buvo parduota netinkamos kokybės ne maisto prekė ir pardavėjas su pirkėju neaptarė jos trūkumų, pirkėjas turi teisę savo pasirinkimu iš pardavėjo reikalauti:

4.1. pakeisti netinkamos kokybės prekę tinkamos kokybės preke;

4.2. atitinkamai sumažinti prekės kainą;

4.3. per protingą terminą neatlygintinai pašalinti prekės trūkumus;

4.4. atlyginti prekės trūkumų pašalinimo išlaidas, jeigu pardavėjui per protingą terminą jų nepašalinus trūkumus pašalino vartotojas pats ar trečiųjų asmenų padedamas;

4.5. vienašališkai nutraukti pirkimo-pardavimo sutartį ir pareikalauti grąžinti už prekę sumokėtus pinigus.

5. Prekės kokybės garantiją nustato prekės pardavėjas.

6. Prekės keičiamos ar gražinamos prekės pirkimo vietoje ar kitoje pardavėjo nurodytoje, pirkėjui patogioje vietoje. Pirkėjas pardavėjui pateikia raštišką prašymą, kuriame nurodo prekės trūkumus ir pirkėjo pasirinktą vieną iš šių taisyklių 4 punkto reikalavimų. Prie prašymo pridedama kasos aparato kvitas ar pirkimo-pardavimo kvitas, arba kitas prekės pirkimą-pardavimą iš šio pardavėjo patvirtinantis dokumentas ir garantinis dokumentas (jeigu parduotai prekei nustatytas kokybės garantijos terminas).

7. Jeigu pirkėjas nepateikia kasos aparato kvito arba kito nustatyta tvarka išduodamo prekės pirkimą-pardavimą iš šio pardavėjo patvirtinančio dokumento, prekė keičiama arba vykdomi kiti pirkėjo nurodyti šių taisyklių 4 punkto reikalavimai tik pardavėjui sutikus.

8. Kilus nesutarimams tarp pirkėjo ir pardavėjo dėl prekės kokybės, pardavėjas, gavęs raštišką pirkėjo prašymą, privalo ne vėliau kaip per 3 darbo dienas raštu kreiptis į Valstybinę ne maisto produktų inspekciją prie Ūkio ministerijos (toliau – Valstybinė ne maisto produktų inspekcija) dėl prekės kokybės įvertinimo, o gavęs iš jos raštu pateiktas išvadas nedelsdamas apie tai pranešti pirkėjui.

9. Jeigu pardavėjas nevykdo šių taisyklių 4 ar 8 punktuose nurodytų reikalavimų, pirkėjas dėl prekių kokybės įvertinimo gali kreiptis į Valstybinę ne maisto produktų inspekciją, o gavęs iš jos raštu pateiktas išvadas apie tai pranešti pardavėjui.

10. Prekės kokybės įvertinimo išlaidos apmokamos teisės aktų nustatyta tvarka.

11. Pardavėjas ir/ar pirkėjas, jeigu pageidauja, gali dalyvauti įvertinant prekės kokybę.

12. Didelės ir sunkios (daugiau kaip 10 kg svorio) netinkamos kokybės ne maisto prekes kokybei įvertinti, keisti, taisyti ar grąžinti veža pardavėjas, jeigu pirkimo-pardavimo sutartyje nenustatyta kitaip. Tokių prekių kokybė gali būti įvertinama ir pirkėjo namuose.

13. Jeigu pardavėjas įrodo, kad prekės trūkumą atsirado dėl to, kad pirkėjas pažeidė prekės naudojimo ar saugojimo taisyklės, tokia prekė nekeičiama, neatlygintinai trūkumai nešalinami ir pinigai negražinami.

14. Jeigu pirkėjui nepatinka nusipirktos prekės forma, dydis, spalva, modelis ar komplektiškumas, jis turi teisę per keturiolika dienų nuo ne maisto prekių pardavimo dienos, jeigu pardavėjas nėra nustatęs ilgesnio termino, pakeisti ją analogiška preke.

Jeigu pardavėjas neturi pakeitimui tinkamos prekės, tai pirkėjas turi teisę per šio punkto pirmojoje pastraipoje nurodytą terminą gražinti prekę pardavėjui ir atgauti už ją sumokėtus pinigus.

15. Prekės, nurodytos šių taisyklių 14 punkte, keičiamos ar gražinamos prekės pirkimo vietoje ar kitoje pardavėjo nurodytoje, pirkėjui patogioje vietoje. Pirkėjas pardavėjui pateikia raštišką prašymą, kuriame nurodo savo pageidavimą. Prie prašymo pridedamas kasos aparato kvitas ar pirkimo-pardavimo kvitas, arba kitas prekės pirkimą-pardavimą iš šio pardavėjo patvirtinantis dokumentas.

16. Pirkėjas gali pasinaudoti šių taisyklių 14 punkte nustatyta teise, jeigu prekė nebuvo naudojama, ji nesugadinta ir nepraradusi prekinės išvaizdos. Prekės ar jos pakuotės išvaizdos pakeitimų, kurie buvo būtini norint apžiūrėti prekę, negalima laikyti esminiais prekės išvaizdos pakeitimais.

17. Kilus ginčui dėl prekės išvaizdos pakeitimų ar prekės sugadinimo, pardavėjas privalo raštu kreiptis į Valstybinę ne maisto produktų inspekciją, o gavęs iš jos raštu pateiktas išvadas nedelsdamas apie tai pranešti pirkėjui.

18. Pirkėjo reikalavimas pakeisti nusipirktą prekę analogiškomis prekėmis arba gražinti sumokėtus pinigus dėl šių taisyklių 14 punkte nurodytų priežasčių netenkinamas įsigijus tokias prekes:

parfumerijos, kosmetikos ir tualetinius preparatus (kodai pagal Kombinuotąją prekių nomenklatūrą – 33.03–33.07), fotografijos ir kinematografijos prekes (kodas pagal Kombinuotąją prekių nomenklatūrą – 37.00), spausdintas knygas, reprodukcijas ir kitus poligrafijos pramonės dirbinius (kodas pagal Kombinuotąją prekių nomenklatūrą – 49.00), audinius (kodai pagal Kombinuotąją prekių nomenklatūrą – 50.07, 51.11–51.13, 52.08–52.12, 53.09, 55.12–55.16), kilimines grindų dangas, išskyrus kilimus ir kilimėlius (kodas pagal Kombinuotąją prekių nomenklatūrą – 57.00), megztus vyriškus, berniukų, moteriškus arba mergaičių apatinius drabužius (kodai pagal Kombinuotąją prekių nomenklatūrą – 61.07–61.09), kūdikių drabužėlius (kodas pagal Kombinuotąją prekių nomenklatūrą – 61.11), pėdkelnes, kojines, puskojines ir kitus panašius dirbinius (kodas pagal Kombinuotąją prekių nomenklatūrą – 61.15), siūtus vyriškus, berniukų, moteriškus arba mergaičių apatinius marškinius, naktinius marškinius, pižamas ir panašius dirbinius (kodai pagal Kombinuotąją prekių nomenklatūrą – 62.07–62.08), kūdikių drabužėlius (kodas pagal Kombinuotąją prekių nomenklatūrą – 62.09), liemenėles, juosmenis, korsetus ir panašius dirbinius (kodas pagal Kombinuotąją prekių nomenklatūrą – 62.12), perlus, brangakmenius, tauriuosius metalus bei jų dirbinius, išskyrus dirbtinę bižuteriją (kodas pagal Kombinuotąją prekių nomenklatūrą – 71.00, išskyrus 71.17), mašinas ir mechaninius įrenginius (kodas pagal Kombinuotąją prekių nomenklatūrą – 84.00), elektros mašinas ir įrenginius, garso įrašymo ir atkūrimo bei televizijos vaizdo ir garso įrašymo ir atkūrimo aparatus (kodas pagal Kombinuotąją prekių nomenklatūrą – 85.00), antžeminio transporto priemones (kodas pagal Kombinuotąją prekių nomenklatūrą – 87.00), laivus, valtis ir plaukiojančius įrenginius (kodas pagal Kombinuotąją prekių nomenklatūrą – 89.00), optikos, fotografijos, kinematografijos, matavimo, kontrolės, medicinos arba chirurgijos prietaisus ir aparatus (kodas pagal Kombinuotąją prekių nomenklatūrą – 90.00), laikrodžius (kodas pagal Kombinuotąją prekių nomenklatūrą – 91.00), muzikos instrumentus (kodas pagal Kombinuotąją prekių nomenklatūrą – 92.00), ginklus ir šaudmenis (kodas pagal Kombinuotąją prekių nomenklatūrą – 93.00), baldus, patalynės reikmenis, šviestuvus (kodas pagal Kombinuotąją prekių nomenklatūrą – 94.00), žaislus, žaidimus, išskyrus sporto ir meškeriojimo reikmenis (kodas pagal Kombinuotąją prekių nomenklatūrą – 95.00, išskyrus 95.06–95.07).

III. MAISTO PREKIŲ GRAŽINIMO IR KEITIMO YPATUMAI

19. Jeigu pirkėjui buvo parduota netinkamos kokybės maisto prekė, kol nesibaigė prekės tinkamumo naudoti terminas, pirkėjas savo pasirinkimu turi teisę:

19.1. reikalauti, kad prekė būtų pakeista į tokią pat tinkamos kokybės prekę;

19.2. atitinkamai sumažinti kainą;

19.3. grąžinti prekę pardavėjui ir reikalauti grąžinti už prekę sumokėtus pinigus.

20. Šių taisyklių 19 punkte nustatytais teisėmis pirkėjas taip pat gali pasinaudoti ir tuo atveju, jeigu jam bus parduota prekė, kurios tinkamumo naudoti terminas pasibaigęs.

21. Netinkamos kokybės maisto prekės keičiamos ar grąžinamos prekės pirkimo vietoje ar kitoje pardavėjo nurodytoje, pirkėjui patogioje vietoje. Pirkėjas pardavėjui pateikia raštišką prašymą ir prekę. Prašyme nurodoma prekės trūkumai ir pirkėjo pasirinktas vienas iš šių taisyklių 19 punkto reikalavimų. Prie prašymo pridedama kasos aparato kvitas arba kitas prekės pirkimą-pardavimą iš šio pardavėjo patvirtinantis dokumentas.

22. Jeigu pirkėjas nepateikia kasos aparato kvito arba kito nustatyta tvarka išduodamo prekės pirkimą-pardavimą iš šio pardavėjo patvirtinančio dokumento, prekė keičiama arba vykdomi kiti pirkėjo nurodyti šių taisyklių 19 punkto reikalavimai tik pardavėjui sutikus.

23. Kilus nesutarimui tarp pirkėjo ir pardavėjo dėl maisto prekės kokybės, pardavėjas, gavęs pirkėjo raštišką prašymą, privalo ne vėliau kaip per 3 dienas raštu kreiptis į Valstybinę maisto ir veterinarijos tarnybą, o tyrimo rezultatus, kai tik juos raštu pateikia Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba, pranešti vartotojui.

24. Išlaidos, susijusios su maisto prekių kokybės tyrimais, apmokamos teisės aktų nustatyta tvarka.

25. Jeigu pardavėjas nevykdo šių taisyklių 19 ar 23 punktų reikalavimų, pirkėjas gali kreiptis į Valstybinę maisto ir veterinarijos tarnybą, o gavęs iš jos raštu pateiktas išvadas apie tai pranešti pardavėjui.

IV. PIRKĖJO IR PARDAVĖJO TEISĖS BEI PAREIGOS

26. Pirkėjo ir pardavėjo teises bei pareigas reglamentuoja Civilinio kodekso šeštosios knygos IV dalies XXIII skyriaus pirmojo, antrojo, trečiojo ir ketvirtojo skirsnių nuostatos.

V. PARDAVĖJO ATSAKOMYBĖ

27. Pardavėjas privalo supažindinti darbuotojus su šiomis taisyklėmis bei kitais mažmeninę prekybą reglamentuojančiais teisės aktais.

28. Asmenys, pažeidę šių taisyklių reikalavimus, atsako įstatymų nustatyta tvarka.

VI. KONTROLĖ

29. Šių taisyklių laikymąsi kontroliuoja Nacionalinė vartotojų teisių apsaugos taryba prie Teisingumo ministerijos, Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba, Valstybinė ne maisto produktų inspekcija ir kitų institucijų pareigūnai Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.
